

TORF I WYROBY Z TORFU	NORMA BRANZOWA	BN-73 0522-01
	Kompost fekaliowo-torfowy	
	Grupa katalogowa I 14 ¹⁾	

1 WSTĘP

1 1 Przedmiot normy Przedmiotem normy jest kompost fekaliowo-torfowy stosowany do nawożenia gleby

1 2 Określenia

1 2 1 Kompost fekaliowo-torfowy — wyrob uzyskany przez kompostowanie określonego torfu z fekaliami i ściekami bytowymi z osadników z osiedli nieskanalizowanych, w proporcji 1 część wagowa torfu i około 0,75 części wagowej fekalii ze ściekami bytowymi, stosowany po przekompostowaniu do nawożenia gleby

1 2 2 Zanieczyszczenia wyrobu — nierozłożone części drewna surowca (torfu) oraz inne zanieczyszczenia (kamienie, szkło, metal itp)

1 2 3 Partia wyrobu — określona w tonach masa kompostu fekaliowo-torfowego, niepakowana (luzem) i jednorazowo przedstawiona do odbioru

1 3 Normy i dokumenty związane

PN-70/G-98011 Torf rolniczy

BN-72/0520-06 Wyroby z torfu do celow rolniczych Oznaczanie zawartosci popiołu

BN-72/0520-07 Wyroby z torfu do celow rolniczych Oznaczanie zawartosci wody

Metody analityczne w ogrodnictwie a zalecenia nawozowe O Nowosielski PWRiL 1971

2 OZNACZENIE

KOMPOST FEKALIOWO-TORFOWY BN-73/0522-01
SWW 0281-233

3 WYMAGANIA

3 1 Surowce (komponenty)

3 1 1 Torf — torf rolniczy sortymentu K wg PN-70/G-98011

¹⁾ Symbol wg SWW 0281-233

3 1 2 Fekalia ze ściekami bytowymi — płynne lub półpłynne dostarczane beczkowozami asenizacyjnymi, z dopuszczalną zawartością zanieczyszczeń (szkło, kamienie, metal itp) zapewniającą spełnienie wymagań o dopuszczalności zanieczyszczeń w wyrobie Nie dopuszcza się fekalii i ścieków bytowych z osadników szpitali i sanatoriów

3 2 Wyrob gotowy — wg tabl 1

Tablica 1

Wymagania	Wskaźniki jakości
Zapach	niedopuszczalne zapachy stęchlizny oraz charakterystyczny dla fekalii
Zanieczyszczenia, %, nie więcej niż	5
Wygląd	masa w takim stopniu jednorodna, aby fekalii nie były widoczne
Zawartość wody, %, nie więcej niż	75
Zawartość K ₂ O ogólnego w przeliczeniu na suchą masę, %, nie mniej niż	0,2
Zawartość popiołu w przeliczeniu na suchą masę, %, nie więcej niż	30

4 PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4 1 Przechowywanie — na otwartym powietrzu w przyzmac, na dowolnym podłożu pod przyzmac, w sposob i w warunkach zapewniających utrzymanie wymaganych cech i wskaźników jakości kompostu oraz zgodnie z odrębnymi przepisami sanitarnymi

4 2 Transport — dowolnymi srodkami zabezpieczającymi przed przedostawaniem się wyrobu na zewnątrz srodka transportu

Biuro Studiow i Projektow Drobnej Wytwórczosci DROBPROJEKT
Ustanowiona przez Ministra Handlu Wewnetrznego i Usług dnia 17 listopada 1973 r jako norma obowiązująca w zakresie obrotu od dnia 1 lipca 1974 r (Dz Norm i Miar nr 4/1974 poz 9)

5 BADANIA

5.1 Rodzaje badań wyrobu

5.1.1 Badania doraźne (niepełne) przeprowadzane przy odbiorze partii kompostu fekalioowo-torfowego

- sprawdzanie zapachu,
- sprawdzanie zanieczyszczeń,
- sprawdzanie wyglądu,
- oznaczanie zawartości wody metodą organoleptyczną

5.1.2 Badania uzupełniające przeprowadzane w przypadkach wątpliwych na żądanie odbiorcy partii wyrobu

- oznaczanie zawartości wody metodą szczełową,
- oznaczanie zawartości K_2O ogólnego w przeliczeniu na suchą masę,
- oznaczanie zawartości popiołu w przeliczeniu na suchą masę

5.1.3 Badania pełne obejmują badania wg 5.1.1 a), b) i c) oraz wg 5.1.2 i są badaniami rozjemczymi

5.2 Miejsce przeprowadzania badań Badania doraźne (5.1.1) oraz pobieranie próbek do badań pełnych (5.1.3) przeprowadza się w miejscu wg uzgodnień dostawcy z odbiorcą

5.3 Masa partii wyrobu do badań — masa jednorazowej dostawy i odbioru pochodząca z różnych przym w ramach jednego zamówienia lub masa wszystkich dostaw i odbioru pochodząca z tej samej przymy w ramach jednego zamówienia

5.4 Pobieranie próbek

5.4.1 Masa i liczba próbek pierwotnych — wg tabl. 2

Tablica 2

Masa partii t	Masa i liczba próbek pierwotnych			
	do badań wg 5.1.1		do badań wg 5.1.3	
	kg	sztuk	kg	sztuk
do 63		6		15
powyżej 63—160	1		1	25
powyżej 160		12		40

5.4.2 Sposób pobierania próbek pierwotnych Probki pierwotne zgodnie z 5.4.1 należy pobierać z różnych miejsc przym lub z różnych miejsc środka transportu albo podczas załadunku lub rozładunku wyrobu

5.4.3 Sposób przygotowania próbek ogólnych Probki pierwotne pobrane wg 5.4.2 do badań wymienionych w 5.1.1 należy zsypywać do pojemnika (skrzynki) i wymieszać, natomiast do badań wg 5.1.3 — do worków z tworzywa sztucznego i szczelnie worki zamknąć (zawiązać)

5.5 Przygotowanie średniej próbki laboratoryjnej Z próbki ogólnej należy usypać stozek i na-

stępnie rozplaszczyc go, po czym podzielic na cztery równe części. Dwie przeciwległe ćwiartki usunąć możliwie dokładnie, a dwie pozostałe zmieszać ze sobą i ponownie usypać stozek. Czynność kwartowania należy powtarzać aż do otrzymania próbki o masie około 2 kg, którą należy w równych ilościach umieścić w dwóch jednakowych szklanych słojach z doszlifowanymi korkami. Na każdym słoju należy umieścić w sposób trwały nalepkę zawierającą co najmniej

- nazwę wyrobu,
- znak lub nazwę producenta (dostawcy),
- znak lub nazwę odbiorcy,
- datę i miejsce pobrania próbek pierwotnych,
- nazwiska i podpisy probkobiorców

Jeden słoje z próbką należy przekazać do laboratorium, a drugi pozostawić w miejscu pobierania próbek pierwotnych do czasu uzyskania wyników badań laboratoryjnych

5.6 Opis badań

5.6.1 Sprawdzanie zapachu — wykonać organoleptycznie na próbce ogólnej przygotowanej wg 5.4.3 do badań wymienionych w 5.1.1

5.6.2 Sprawdzanie zanieczyszczeń Z pojemnika (skrzynki) z próbką ogólną przygotowaną wg 5.4.3 pobrać z różnych miejsc szufelką trzy porcje wyrobu po około 1 kg do uprzednio zwazonej torby z tworzywa sztucznego i całość zwazać z dokładnością do 0,01 kg

Następnie zawartość torby wysypać i rozłożyć cienką warstwą na płycie szklanej lub z tworzywa sztucznego. Widoczne cząstki zanieczyszczeń wydzielić, zwazać z dokładnością do 0,01 kg i usunąć z próbki

Zawartość zanieczyszczeń podać w procentach

5.6.3 Sprawdzanie wyglądu — wykonać przez oględziny próbki pobranej do sprawdzenia zanieczyszczeń wg 5.6.2

5.6.4 Oznaczenie zawartości wody

a) oznaczenie metodą organoleptyczną po wykonaniu sprawdzenia wg 5.6.3 — resztę masy próbki (po usunięciu zanieczyszczeń) poddać badaniu wg BN-72/0520-07 p. 2.3. Z badanej próbki ściśniętej w dłoni nie powinna wyciekać woda,

b) oznaczenie metodą szczełową — wg BN-72/0520-07 p. 3

5.6.5 Oznaczenie zawartości ogólnego K_2O w przeliczeniu na suchą masę wykonać wg pracy „Metody analityczne w ogrodnictwie a zalecenia nawozowe”

5.6.6 Oznaczenie zawartości popiołu w przeliczeniu na suchą masę wykonać wg BN-72/0520-06

5.7 Ocena partii wyrobu

5.7.1 Ocena partii przyjmowanej na podstawie badań doraźnych (niepełnych) Partię kompostu

fekaliowo-torfowego należy uznać za zgodną z normą, jeżeli jednocześnie

a) badania doradne wymienione w 5 1 1 i wykonane wg 5 6 dały wyniki zgodne z wymaganiami normy,

b) dokumentacja dostawy stwierdza zgodność jakości wyrobu z pozostałymi wymaganiami normy, które nie były sprawdzane przy odbiorze oraz podaje pozytywną ocenę stacji sanitarno-epidemiologicznej

5 7 2 Ocena partii przyjmowanej na podstawie badań pełnych Partię kompostu fekaliowo-torfowego należy uznać za zgodną z normą, jeżeli jednocześnie

a) badania wymienione w 5 1 3 i wykonane wg 5 6 dały wyniki zgodne z wymaganiami normy,

b) dokumentacja dostawy podaje pozytywną ocenę stacji sanitarno-epidemiologicznej

K O N I E C